

Regelbunden tillsyn i Öhemsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–3

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Luleå kommun och besökt Öhemsskolan den 14 januari 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen senast den 28 september 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Öhemsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Öhemsskolan intervjuades rektorn, lärare och annan personal. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Öhemsskolan

Tabell 1: Antal elever på (skolans namn)

Öhemsskolan	Antal elever
Förskoleklass	25
Grundskola	73

Källa: Öhemsskola

Öhemsskolan ligger i Gammelstad cirka en mil utanför Luleå. Skolan ligger mitt mellan ett villaområde och ett hyreshusområde. Det är gång- och cykelavstånd till världsarvet Gammelstads kyrkstad och friluftsmuseet Hägnan. I närområdet finns också badhus, sporthall, fotbollsplaner, friidrottsanläggning och bibliotek. Skolan är en enplansbyggnad, som inrymmer klassrum, fritidshem, matsal och gymnastiksal. Öhemsskolan arbetar i åldershomogena klasser. Efter år 3 fortsätter eleverna på Stadsöskolan, där de

2 (9)

går år 4 –9. Skolan leds av en rektor som också ansvarar för Mariebergsskolan samt fritidshemmen vid de båda skolorna. Inom rektorns ansvarsområde ingår även sjukhus-skolan för grundskole- och gymnasieelever inlagda vid Sunderbyns sjukhus.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Öhemsskolan genomför regelbundna diagnostiska prov i läs- och skrivförmåga, samt i matematik. Resultaten enligt de nationella diagnoserna för år 2008 i svenska, avseende läsförmåga, visar att 100 procent har nått provets kravnivå. I skrivförmåga och i kommunikation har 97 procent nått kravnivån. Skolans diagnostiska prov i matematik visar att resultaten på de olika delproven varierar från 72 till 100 procent. Några systematiskt dokumenterade resultat i övriga ämnen framkommer inte vid tillsynen. Skolinspektionen bedömer att skolan måste utveckla system för att följa elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen ska läraren utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. För varje ämne finns en kursplan som anger mål som undervisningen ska sträva mot och mål som eleven ska ha uppnått i slutet av det tredje skolåret.

Av intervjuer och av dokumentationen framkommer att lärarna vid Öhemsskolan systematiskt följer upp ämnena svenska och matematik. Övriga ämnen följs och dokumenteras inte systematiskt av lärarna. Det framkommer också att det

på skolnivå inte sker någon systematisk utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i övriga ämnen.

Skolinspektionen bedömer att lärarna behöver utveckla en systematisk utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen i förhållande till kursplanernas mål.

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en framtidsytande individuell utvecklingsplan (IUP) skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplan och kursplaner. I de utvecklingsplaner som utarbetas under höstterminen 2008 och framåt ska läraren även ge skriftliga omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. Det tidigare förbudet, att den skriftliga informationen om elevens skolgång inte får ha karaktären av betyg, är borttaget. Rektor beslutar om utformningen av de skriftliga omdömena om elevens kunskapsutveckling samt om de också ska gälla elevens utveckling i övrigt, dvs. framför allt elevens sociala utveckling.

Vid Öhemsskolan upprättas individuella utvecklingsplaner för samtliga elever i samband med utvecklingssamtalet. Det pågår ett arbete med att även ge skriftliga omdömen i andra ämnen än svenska, matematik och engelska.

Av de IUP som inspektörerna tagit del av varierar kvaliteten. Vissa målformuleringarna är svåra att utvärdera och vad skolan ska bidra med utifrån de nationella målen är inte alltid tydligt.

Skolinspektionen bedömer att de individuella utvecklingsplanerna behöver förbättras. Stöd för hur individuella utvecklingsplaner kan upprättas finns i Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen.

4 (9)

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (9)

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att från och med den 1 januari 2009 regleras kraven på årliga planer mot kränkande behandling och diskriminering i 14a kapitlet i skollagen samt i diskrimineringslagen. Detta innebär att skolan måste beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. De åtgärder som skolan vidtar måste således utgå från denna reglering. Det finns inget som hindrar att skolan för samman de planer som ska upprättas till ett dokument.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning**Bedömningspunkter****3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan och särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

8 (9)

Rektorn vid Öhemsskolan håller sig väl förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Intervjuer visar att rektorn har ett stort förtroende i verksamheten. Det finns däremot brister i dokumentation av rektorns uppföljnings- och utvärderingsarbete inom ramen för skolans kvalitetsarbete. Vid Öhemsskolan följer rektorn årligen upp och utvärderar vissa av skolans resultat, företrädesvis resultaten i svenska och matematik. Förutom i dessa ämnen genomför inte skolan någon systematisk utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till kursplanernas mål.

Skolinspektionen bedömer att rektorn måste ta ett tydligare pedagogiskt ledningsansvar för att skolan systematiskt följer upp, utvärderar och analyserar elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Öhemsskolan genomför som tidigare nämnts uppföljning och utvärdering av främst kunskapsresultaten i svenska och matematik. Däremot genomför inte skolan en systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i alla

ämnen på skolnivå.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla och systematisera kvalitetsarbetet för att kunna följa upp, utvärdera och analysera elevernas kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

20090514 Umeå

Kristian Hansson

Katarina Sandling-Jonsson